

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Φιλοσοφική Σχολή, Παιδαγωγικό Τμήμα Β/θμιας Εκπαίδευσης
Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
5ος όροφος - κυψέλη 505-506
15784 Ιλίσια
Τηλέφωνο: 2107277715, 2107277903
Fax: 2107277440
E-mail: parthenis@eds.uoa.gr, grammateia.roma@gmail.com

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΡΟΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥΣ»

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών υλοποιεί για τα έτη 2020-2023 το Πρόγραμμα «Υποστηρικτικές παρεμβάσεις σε κοινότητες Ρομά για την ενίσχυση της πρόσβασης και μείωση της εγκατάλειψης της εκπαίδευσης από παιδιά και εφήβους» στις περιφέρειες Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, Πελοποννήσου και Κρήτης.

Το παρόν ενημερωτικό δελτίο αφορά τις περιφέρειες Ηπείρου, Ιονίων Νήσων, Πελοποννήσου, Κρήτης, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου που υλοποιείται από το Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών με επιστημονικό υπεύθυνο τον Επικ. Καθηγητή Παιδαγωγικής, κ. Παρθένη Χρήστο.

Οι παρεμβατικές δράσεις του Προγράμματος αφορούν στην προώθηση της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, της ενίσχυσης της πρόσβασης των παιδιών Ρομά σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη της φοίτησης των μαθητών/ριων και της μετάβασης τους από την προσχολική αγωγή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και από την πρωτοβάθμια στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με στόχο την μείωση της σχολικής διαρροής και της παραμονής των μαθητών/ριών στην εκπαίδευση, όπως επίσης και στην προώθηση της συμμετοχής νέων και ενήλικων Ρομά σε προγράμματα Διά Βίου Μάθησης. Παράλληλα, οι δράσεις στοχεύουν και στην στήριξη των οικογενειών των παιδιών Ρομά και τη διασύνδεση και συνεργασία με τις κοινότητες και τους τοπικούς ή άλλους φορείς. Όλες οι παρεμβατικές δράσεις υλοποιούνται με τη συνδρομή εξειδικευμένων συνεργατών βάσει των αναγκών του Προγράμματος.

Οι άμεσοι στόχοι του Προγράμματος διαμορφώθηκαν ως εξής:

- i. αύξηση των εγγραφών των μαθητών Ρομά στην Προσχολική, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια
- ii. μείωση της σχολικής διαρροής
- iii. αύξηση του αριθμού των μαθητών Ρομά που μεταβαίνουν από την Πρωτοβάθμια στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
- iv. αύξηση του αριθμού των παιδιών Ρομά που ολοκληρώνουν την Υποχρεωτική Εκπαίδευση
- v. ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των Ρομά γονέων, προκειμένου με τη σειρά τους να διευκολύνουν και να υποστηρίξουν την εγγραφή και την παραμονή των παιδιών τους στο σχολείο
- vi. βελτίωση των συνθηκών αποδοχής των παιδιών Ρομά από τη διοίκηση της εκπαίδευσης, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες

Προς επίτευξη των αναφερόμενων στόχων έχει αναπτυχθεί ένα ολοκληρωμένο και συστηματικό σχέδιο δράσεων και παρεμβάσεων για το έτος 2020-2021 συνεκτιμώντας και τις συνθήκες και τις νέες ανάγκες που έχουν διαμορφωθεί λόγω της πανδημίας του covid-19 για τις ακόλουθες περιοχές παρέμβασης:

Περιφέρειες	Περιοχές Παρέμβασης
Περιφέρεια Αττικής	Αγία Βαρβάρα Ασπρόπυργος Μενίδι Ζεφύρι Κέντρο Αθήνας Σπάτα/ Αρτέμιδα Γέρακας Κορωπί
Περιφέρεια Κρήτης	Χανιά Ν. Αλικαρνασός Ρέθυμνο
Περιφέρεια Πελοποννήσου	Καλαμάτα
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	Εύβοια Ανθήλη (Καμηλόβρυση)
Περιφέρεια Ηπείρου	Ιωάννινα
Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Κέρκυρα
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	Χίος
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	Ρόδος

Σύμφωνα με την έως τώρα παρουσία των συνεργατών μας στο πεδίο, τη συνεργασία με τις σχολικές μονάδες και την επικοινωνία με τους Τοπικούς και άλλους φορείς προκύπτουν τα εξής δεδομένα ως προς την ένταξη των σχολικών μονάδων στο Πρόγραμμα:

ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Ενίσχυση της πρόσβασης και της φοίτησης σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης	Σχολικές Μονάδες Προσχολικής Αγωγής	26
	Σχολικές Μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης	77
	Σχολικές Μονάδες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	13

Ακολουθεί η κατανομή των προαναφερόμενων σχολικών μονάδων στις περιφέρειες παρέμβασης του Προγράμματος:

Κατανομή Σχολικών Μονάδων ανά Περιφέρεια	Περιφέρεια Αττικής	60
	Περιφέρεια Κρήτης	13
	Περιφέρεια Πελοποννήσου	11
	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	14
	Περιφέρεια Ηπείρου	4
	Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	3
	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	3
	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	8

Παράλληλα, οι συνεργάτες του Προγράμματος έχουν συστηματική επικοινωνία και συνεργασία με τα Κέντρα Κοινότητας και τα Παραρτήματα Ρομά και τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των δήμων στις περιοχές ενδιαφέροντος, προκειμένου να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν από κοινού δράσεις που να αφορούν:

- ✓ την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των παιδιών και των οικογενειών τους
- ✓ την ενημέρωση για την διαχείριση των μαθητών κατά τη διάρκεια της πανδημίας
- ✓ την ενίσχυση της πρόσβασης στην τηλεεκπαίδευση
- ✓ την οργάνωση τμημάτων υποστήριξης των μαθητών/ριων Ρομά

ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Συνεργασία με Φορείς για την ενίσχυση της πρόσβασης & παρακολούθησης της σχολικής διαρροής	Δήμοι/ Κοινωνικές Υπηρεσίες	18
	Κέντρα Κοινότητας/ Παραρτήματα Ρομά	10

Για την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος απασχολούνται ή πρόκειται να απασχοληθούν συνεργάτες των κάτωθι ειδικοτήτων:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ
Ψυχολόγοι	12
Κοινωνικοί Λειτουργοί	12
Διαμεσολαβητές	19
Εκπαιδευτικοί	43
Εμπυχωτές	15
Επιμορφωτές	40

Ο ρόλος και οι στόχοι των συνεργατών της κάθε ειδικότητας αναλύονται ως εξής:

Διαμεσολαβητές:

Ο ρόλος των διαμεσολαβητών είναι να υποστηρίζουν και να ενισχύουν την επικοινωνία με την οικογένεια και το σχολείο, να ενημερώνουν την οικογένεια για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των παιδιών στο σχολείο, να παρακολουθούν τη φοίτηση των παιδιών στο σχολείο, να δημιουργούν κλίμα εμπιστοσύνης, και να συνδέουν την κοινότητα Ρομά με την τοπική κοινωνία.

Κοινωνικοί λειτουργοί:

Ο ρόλος των κοινωνικών λειτουργών είναι να συνδέουν το σχολείο με την κοινότητα Ρομά και να δημιουργούν σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ τους, να προσεγγίζουν την οικογένεια σε περιπτώσεις σχολικής διαρροής, να αναζητούν την αιτία της απουσίας και η αναπτύσσουν πρωτοβουλίες για την επίλυση των ζητημάτων που προκύπτουν, να παρεμβαίνουν για την πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού και των φαινομένων που συχνά απορρέουν από αυτόν, όπως η παραβατική συμπεριφορά, και η απόρριψη του αγαθού της εκπαίδευσης, να αναδεικνύουν και να προωθούν ικανότητες, θετικές συμπεριφορές και στάσεις του πληθυσμού Ρομά ως προς την εκπαιδευτική διαδικασία.

Ψυχολόγοι

Ο ρόλος των ψυχολόγων είναι να αναπτύσσουν παρεμβατικά προγράμματα ψυχοκοινωνικής στήριξης, όπως η συμβουλευτική σε μαθητές Ρομά και μη Ρομά και σε γονείς, με στόχο τη στήριξη των οικογενειών, η ψυχολογική διαλεκτική συμβουλευτική σε εκπαιδευτικούς, τα προγράμματα πρωτογενούς και δευτερογενούς πρόληψης με στόχο την ψυχολογική ενδυνάμωση των παιδιών Ρομά, των εκπαιδευτικών, των γονέων Ρομά, των ατόμων που διαβιούν στους οικισμούς/καταυλισμούς. Παράλληλα, οι ψυχολόγοι συνεργάζονται με τη σχολική κοινότητα, την κοινότητα Ρομά και προωθούν τη διασύνδεση με φορείς της τοπικής κοινωνίας και με τις υπηρεσίες κοινωνικής στήριξης, με στόχο τη διευκόλυνση της προσαρμογής και της φοίτησης των μαθητών Ρομά και του συνόλου των μαθητών της σχολικής κοινότητας, αλλά και τη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ σχολείου και κοινότητας και την επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν στο σχολείο ή στην κοινότητα.

Εμψυχωτές

Ο ρόλος των εμψυχωτών είναι να εφαρμόζουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις εμψυχωτικού χαρακτήρα, όπως μουσική, αθλητισμός, θεατρικό παιχνίδι, και μουσειακή αγωγή που απευθύνονται σε παιδιά Ρομά και μη Ρομά έξω από το πλαίσιο του κανονικού σχολικού προγράμματος. Οι εμψυχωτές παράλληλα εφαρμόζουν παρεμβάσεις που αξιοποιούν τα στοιχεία της γλώσσας και τις πολιτιστικές πρακτικές των παιδιών Ρομά στην εκπαιδευτική διαδικασία και με σκοπό τη βελτίωση του μαθησιακού περιβάλλοντος μέσα από διαφοροποιημένες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, όπως το θέατρο, τα εικαστικά, τη μουσική, και τον αθλητισμό.

Εκπαιδευτικοί

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι να σχεδιάζουν και να υλοποιούν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις που απευθύνονται σε παιδιά Ρομά όλων των τάξεων με σκοπό την κάλυψη γνωστικών και γλωσσικών αναγκών και την ενίσχυση της φοίτησης και της προόδου τους σε κάθε τάξη. Οι εκπαιδευτικοί υλοποιούν τμήματα γραμματισμού για εφήβους, νέους και ενήλικες που δεν είχαν την ευκαιρία να ολοκληρώσουν την υποχρεωτική εκπαίδευση, με σκοπό την ολοκλήρωση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και τη συνέχιση των σπουδών τους σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας. Οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν το υλικό του Εργαστηρίου Διαπολιτισμικής Αγωγής, το οποίο αποτελείται από υλικό προσχολικής αγωγής, υλικό πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, και υλικό δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επιμορφωτές

Ο ρόλος των επιμορφωτών είναι να ευαισθητοποιούν τους εκπαιδευτικούς και τους συνεργάτες για τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα, να τους καθοδηγούν σε θέματα διδακτικής και χρήσης του υλικού, να παρεμβαίνουν για την επίλυση των δυσκολιών που ανακύπτουν στη διδασκαλία και να οργανώνουν με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων ενημερωτικές συναντήσεις για θέματα που απασχολούν τη σχολική κοινότητα με στόχο την ομαλή πορεία του προγράμματος και την επίτευξη του βέλτιστου παιδαγωγικού αποτελέσματος.

Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος	Παρθένης Χρήστος , Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικής, Ε.Κ.Π.Α.
Υπεύθυνοι των Περιφερειών	Καλογιαννάκη Πέλλα , Καθηγήτρια ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Κρήτης
	Μπρούζος Ανδρέας , Καθηγητής Παιδαγωγικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
	Σκούρτου Ελένη , Καθηγήτρια ΠΤΔΕ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Επιστημονική, Τεχνοοικονομική & Διοικητική Υποστήριξη του έργου	Φραγκούλης Γεώργιος , Επιστημονικός Συνεργάτης
	Καλογερογιάννη Φωτεινή , Συνεργάτης Διοικητικής Υποστήριξης, Υπεύθυνη Οργάνωσης Πεδίου
	Κουτρολίκου Ευαγγελία , Συνεργάτης Τεχνοοικονομικής Υποστήριξης
	Τσουκαλάς Αντώνης , Συνεργάτης Τεχνοοικονομικής Υποστήριξης
	Πυργιωτάκη Κωνσταντίνα , Συνεργάτης Διοικητικής Υποστήριξης, Υπεύθυνη Οργάνωσης Πεδίου για την περιφέρεια Κρήτης
	Μακρογιάννη Τσαμπίκα , Συνεργάτης Διοικητικής Υποστήριξης, Υπεύθυνη Οργάνωσης Πεδίου για την περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου